

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

تکنسین پرورش ماهیان زینتی آب شور

گروه شغلی

امور شبیلات و آبزی پروری

کد ملی آموزش شغل

۳	۱	۴	۲	۳	۰	۶	۵	۰	۰	۹	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸	سطح مهارت	شناسه گروه	شناسه شغل	شناسه	شناسه	نسخه								

۱/۴۶۱۳۱

تاریخ تدوین استاندارد : ۹۰/۴/۱

ناظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی شغل: ۱۳۹۲/۴/۱

: اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته کشاورزی - امور دامی و آبزیان
- سید محسن جلالی : دبیر گروه برنامه ریزی درسی کشاورزی (امور دامی و آبزیان)

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان مازندران

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-

-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی
تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ،
شماره ۲۵۹

تلفن ۰۹۹۶۵۶۵۶

تلفن

دورنگار ۱۱۷۴۴۹۶۶۰

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد شغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	صابر وطن دوست	دکترای تخصصی	شیلات	عضو هیأت علمی دانشگاه	۱۳ سال	تلفن ثابت: ۰۱۲۳۳۲۸۹۰۶ تلفن همراه: ۰۹۱۱۲۲۳۴۸۳۶ ایمیل : s.vatandoust@gmail.com آدرس: قائم شهر - ص. پ ۵۸۴
۲	سید حامد موسوی ثابت	دکترای تخصصی	شیلات	عضو هیأت علمی دانشگاه	۱۰ سال	تلفن ثابت: ۰۲۱۴۴۳۳۱۵۶۷ تلفن همراه : ۰۹۱۲۴۳۵۰۶۰۰ ایمیل : mosavii.h@gmail.com آدرس : تهران- شهر زیباخ شهید مرادی- کوچه آزادی- مجتمع پیمان- پلاک ۳۰۵
۳	حسین گرجیان عربی	کارشناسی ارشد	شیلات	کارشناسی ارشد مزارع پرورش ماهی و آبزیان	۹ سال	تلفن ثابت: ۰۱۱۲۵۲۲۴۸۵۳ تلفن همراه : ۰۹۱۱۲۱۲۰۱۲۷ ایمیل : hosein0037@yahoo.com آدرس : مازندران- بابلسر- خ پاسداران- ۴۷۴۱۹۶۳۵۶۱- کد پستی: ۲۱
۴	مجید رازقی منصور	کارشناسی	شیلات	دانشجوی کارشناسی ارشد	۷ سال	تلفن ثابت: ۰۱۱۱۲۱۹۵۱۸۲ تلفن همراه : ۰۹۱۱۱۱۵۴۶۱۳ ایمیل : majid_rm65@yahoo.com آدرس : بابل- خ نواب صفوی- کوی بعشـت- پلاک ۲۱۲- کد پستی: ۴۷۱۳۹۵۸۳۴۸

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفا در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک یا با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاؤت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

مالحظاتی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل:

تکنیسین پرورش ماهیان زینتی آب شور

شرح شغل^۱:

تکنیسین پرورش ماهیان زینتی آب شور شغلی است از مشاغل گروه شغلی حوزه منابع طبیعی (شیلات) که در آن راه اندازی و آماده سازی آکواریوم آب شور، فیلتراسیون و مدیریت حفظ کیفیت آب آکواریوم آب شور ، تفکیک انواع مختلف مهمترین ماهیان زینتی آب شور ، مدیریت نگهداری و تغذیه ماهیان زینتی آب شور و مدیریت بهداشتی و کنترل بیماریها در آکواریوم آب شور انجام می پذیرد و با مشاغلی مانند پرورش دهنده ماهیان آکواریومی و تکنیسین تکثیر ماهیان زینتی آب شور ارتباط دارد.

ویژگی های کارآموز ورودی :

حداقل میزان تحصیلات : دیپلم علوم تجربی

حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل جسمانی و روانی

مهارت های پیش نیاز این استاندارد :

طول دوره آموزش :

طول دوره آموزش ۱۰۰ ساعت :

- زمان آموزش نظری ۳۴ ساعت

- زمان آموزش عملی ۶۶ ساعت

- کارورزی - ساعت

- زمان پروژه - ساعت

بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)

- آزمون نظری : ۲۵%

- آزمون عملی: ۶۵%

- اخلاق حرفه ای: ۱۰%

صلاحیت های حرفه ای مربیان :

فوق دیپلم شیلات (تکثیر و پرورش آبزیان) با سه سال سابقه کار مرتبط

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

فردی که این دوره راه می گذراندن می تواند از عهده پرورش ماهیان آگواریومی آب شور و فروش آنها برآید.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Technician of Salt Water Ornamental Fishes Culture

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب ..... طبق سند و مرجع
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت ..... طبق سند و مرجع
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور ..... طبق سند و مرجع
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد شغل
- شایستگی ها

ردیف	عنوان
۱	راه اندازی و آماده سازی آکواریوم آب شور
۲	فیلتراسیون و مدیریت حفظ کیفیت آب آکواریوم آب شور
۳	تفکیک انواع مختلف مهمترین ماهیان زینتی آب شور
۴	مدیریت نگهداری و تغذیه ماهیان زینتی آب شور
۵	مدیریت بهداشتی و کنترل بیماریها در آکواریوم آب شور
۶	
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۶	۹	۷	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
آکواریوم شیشه‌ای			۱	جنس آکواریوم
آکواریوم آکرولیک			۱	اندازه آکواریوم
مرجان مرده			۱	دکوراسیون
سنگ های آتشفسانی			۱	سیستم روشنایی
پوکه معدنی			۱	انواع لامپ ها و درجه بندی نورها
بوسته صدف های دریایی			۱	آب آکواریوم های آب شور
اسفنج مرده			۱	
بدنه مرده بادیزن های دریایی			۱	مهارت : تفکیک آکواریوم های شیشه‌ای و آکرولیکی
صخره زنده - ماسه زنده			۱	تجهیز دکوراسیون داخلی آکواریوم آب شور
آب شیرین		۱		نور پردازی و تنظیم روشنایی بر حسب گونه ماهی
نمک تجاری مخصوص		۲		تهیه آب شور مورد نیاز برای آکواریوم آب شور
چگالی سنج		۳		تنظیم دما و جریان آب مورد نیاز(نصب بخاری ،
شوری سنج				چیلر و واتر پمپ)
پ اچ سنج		۱		
بخاری اتوماتیک				نگرش :
چیلر		۲		
واتر پمپ				ایمنی و بهداشت :
انواع لامپ:				
رشته ای و هالوژن				
فلورسنت - فلورسنت فشرده				
متال هالید				
فیلم و اسلاید آموزشی				توجهات زیست محیطی :
کتاب				.....

عنوان :	زمان آموزش			فیلتراسیون و مدیریت حفظ کیفیت آب آکواریوم آب شور
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۰	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع فیلتر های زیستی: فوم های بیولوژیک- خرد های مرجان سنگهای گدازه ای- زغال اکتیو- سرامیک آکواریوم- انواع فیلترها: فیلتر برقی فیلتر سطلی- فیلتر چهار فصل- فیلتر اسفنجی فیلتر زیر شنی- فیلتر دیاتومی- فیلتر آکتور فیلتر نیترات گیر- فیلتر بارانی- ریفوگیوم فیلتر بیولوژیک تر و خشک- کف گیر پروتئین استریل کننده فرا بنفش- استریل کننده ازن مواد و محلول های تجاری بهبود دهنده کیفیت آب: ضدعفونی کننده مرجان- محیط های حمایتی بیوفیلتر- محلول بالابرنده کربنات کنترل کننده مواد آلی و فسفات تشییت کننده کلسیم: کمپلکس گلوکونات کلسیم حذف کننده آمونیاک- محلول های ویتامینی مکمل عناصر کمیاب فیلم و اسلالید آموزشی کتاب	۱	۲	۲	دانش: روش‌های مختلف فیلتراسیون انواع فیلتر های مخصوص آکواریوم آب شور مواد و محلول های مورد نیاز آکواریوم آب شور
	۵	۵		مهارت: نصب و راه اندازی انواع فیلترهای مورد استفاده در آکواریوم آب شور استفاده از مواد و محلول های بهبود دهنده کیفیت آب در جهت افزایش کیفیت آب آکواریوم آب شور
	نگرش:			
	ایمنی و بهداشت :			استفاده از ماسک و دستکش در هنگام استفاده از مواد و محلول های بهبود دهنده کیفیت آب
	توجهات زیست محیطی :			تعیین میزان مناسب مواد و محلول های بهبود دهنده کیفیت آب در جهت جلوگیری از آلودگی آب

عنوان :

تفکیک انواع مختلف مهمترین ماهیان زیستی آب شور

عنوان :	زمان آموزش			تفکیک انواع مختلف مهمترین ماهیان زیستی آب شور
	جمع	عملی	نظری	
	۳۳	۲۲	۱۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
آکواریوم انواع ماهیان از خانواده های: دلک ماهیان و دامسل ها فرشته ماهیان(آنجل ها) جراح ماهیان و تانگ ها پروانه ماهیان پیکاسو ماهیان و فایل فیش ها راس ماهیان بلنی ها و گوبی ها جبه ماهیان، گاو ماهیان و بادکنک ها مارماهی ها هامور ماهیان و باسلت ها سوزن ماهیان و اسبک ماهیان فیلم و اسلالید آموزشی كتاب		۱		دانش :دلک ماهیان و دامسل ها فرشته ماهیان(آنجل ها) جراح ماهیان و تانگ ها پروانه ماهیان پیکاسو ماهیان و فایل فیش ها راس ماهیان بلنی ها و گوبی ها جبه ماهیان، گاو ماهیان و بادکنک ها مارماهی ها هامور ماهیان و باسلت ها سوزن ماهیان و اسبک ماهیان مهارت :تعیین ویژگی ها انتخاب گونه های خانواده ماهیان زیستی آب شور
	۲۲			نگرش :پرهیز از رساندن استرس به ماهیان در هنگام شناسایی گونه های مختلف ایمنی و بهداشت :..... توجهات زیست محیطی :.....

عنوان :

مدیریت نگهداری و تغذیه ماهیان زیستی آب شور

زمان آموزش

جمع	عملی	نظری
۱۷	۱۱	۶

دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی

توجهات زیست محیطی مرتب

تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی

آکواریوم تجهیز شده		۱	دانش : تعداد مناسب ماهی برای هر آکواریوم
ماهی گوشتخوار		۱	سازگاری و مدیریت نگهداری ماهی ها در آکواریوم آب شور
ماهی گیاه خوار		۲	رفتار های تغذیه ای و احتیاجات غذایی در ماهیان
دماسنچ - شوری سنج			انواع غذا ها: خشک - تر - زنده
کیت آمونیاک		۱	عوامل مؤثر بر غذا دهی
کیت نیترات		۱	
کیت نیتریت		۱	مهارت : محاسبه تعداد مناسب ماهی برای هر آکواریوم
شنگ		۱	سازگار کردن و آداپتاسیون ماهی ها با آکواریوم
سطل		۱	اندازه گیری دما و بررسی کارآیی واتر پمپ ها ، لامپ ها،.....
آرتمیا		۲	تمیز کردن فیلتر ها و سیفون کردن آب آکواریوم
کرم خونی		۲	انجام تست آمونیاک، نیترات، نیتریت و اضافه کردن عناصر کمیاب
کرم خاکی		۲	
کرم فشرده (تجاری)			استفاده از انواع غذا های خشک و تردر تغذیه ماهیان
ماهی های هرز			محاسبه دفعات و بررسی زمان مناسب غذاده
پرمنگنات پتاسیم		۱	غذاده بی بهداشت : اثواب ماهیان زیستی آب شور
انواع غذا های گوشتی: گوشت مرغ - قلب گاو		۱	
انواع غذا های گیاهی: کاهو - اسفناج		۱	
عناصر کمیاب: ید - کلسیم - منیزیوم - استرانسیم			
فیلم و اسلالید آموزشی			
کتاب			
نگرش :			
ایمنی و بهداشت :			
توجهات زیست محیطی : استفاده از میزان مناسب غذا در جهت جلوگیری از آلودگی آب			

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۹	۱۴	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
آکواریوم تجهیز شده آکواریوم بیمارستان ماهی بیمار مخزن قرنطینه پرمنگنات پتاسیم آنٹی بیوتیک انسانی: پنی سیلین - تتراسایکلین آب شیرین فیلم و اسلالید آموزشی کتاب	دانش : اصول پیشگیری از بیماری در ماهیان زیستی آب شور نشانه های عمومی ماهیان بیمار مهمنترین بیماریهای شایع در ماهیان زیستی آب شور درمان های عمومی و رایج در ماهیان زیستی آب شور مهارت : قرنطینه نمودن ماهیان در جهت پیشگیری از بیماری درمان پیشگیرانه و واکسیناسیون ماهیان تحلیل نشانه های رفتاری در ماهی بیمار استفاده از روش غوطه وری آب شیرین در درمان بیماری های انگلی تجهیز آکواریوم بیمارستان برای درمان ماهیان بیمار استفاده از حمام آنتی بیوتیک برای درمان ماهیان بیمار نگرش : پرهیز از وارد شدن استرس به ماهیان بیمار ایمنی و بهداشت : استفاده از دستکش و ماسک در هنگام درمان ماهیان بیمار توجهات زیست محیطی : استفاده از میزان مناسب دارو در هنگام درمان ماهیان بیمار به منظور جلوگیری از آلودگی آب			

- برگه استاندارد تجهیزات -

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	آکواریوم شیشه ای	با حجم ۵۰۰ لیتر	۱	
۲	آکواریوم آکرولیک	با حجم ۵۰۰ لیتر	۱	
۳	آکواریوم بیمارستان	با حجم ۱۰۰ لیتر	۳	
۴	مخزن قرنطینه	با حجم ۱۰۰ لیتر	۳	
۵	فیلم و اسلاید آموزشی			

توجه: - تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد -

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	مرجان مرده	مارک Red Sea	۱۵ عدد	
۲	سنگ های آتشفسانی	مارک Red Sea	۱۵ عدد	
۳	پوکه معدنی	مارک Red Sea	۱۵ عدد	
۴	پوسته صدف های دریایی	مارک Red Sea	۱۵ عدد	
۵	اسفنج مرده	مارک Red Sea	۱۵ عدد	
۶	بدنه مرده بادبزن های دریایی	مارک Red Sea	۱۵ عدد	
۷	صخره زنده	مارک Red Sea	۱۰۰ لیتر	
۸	ماسه زنده	مارک Red Sea	۱۵ عدد	
۹	آب شیرین	ضدغونی کننده مرجان- محیط های حمایتی بیوفیلتر- محلول بالابرند	۱۵ عدد	
۱۰	نمک تجاری مخصوص مواد و محلول های تجاری بهبود دهنده کیفیت آب :	از هر کدام کربنات کتترل کننده مواد آلی و فسفات ثبتیت کننده کلسیم: کمپلکس گلوکونات کلسیم حذف کننده آمونیاک- محلول های ویتامینی	۵ عدد از هر خانواده ماهی	
۱۱	ماهی هرز	دلک ماهیان و دامسل ها فرشته ماهیان(آنجل ها) جراح ماهیان و تانگ ها پروانه ماهیان پیکاسو ماهیان و فایل فیش ها راس ماهیان بلنی ها و گوبی ها جعبه ماهیان، گاو ماهیان و بادکنک ها مارماهی ها هامور ماهیان و باسلت ها سوژن ماهیان و اسپک ماهیان گامبوزیا	۵ عدد از هر خانواده ماهی	
۱۲	انواع غذا های گیاهی	کاهو- اسفناج	۵ عدد	
۱۳	انواع غذا های گوشتی	گوشت مرغ- قلب گاو	۵ کیلو	
۱۴	انواع عناصر کمیاب	ید- کلسیم- منیزیوم- استرانسیم	۲ کیلو	
۱۵	آنتی بیوتیک انسانی	پنی سیلین- تتراسایکلین	۵ عدد	
۱۶	پرمنگنات پتاسیم		۰/۵ کیلو	

توجه : - مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار -

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	چگالی سنج	مارک sera ایتالیا	۵ عدد	
۲	شوری سنج	مارک Hack آلمان	۵ عدد	
۳	پ اج سنج	مارک Hack آلمان	۵ عدد	
۴	بخاری اتوماتیک چیلر	پلاتینی مارک Sonpar	۵ عدد	
۵	واتر پمپ	مارک Eiham	۵ عدد	
۶	انواع لامپ	موچ ساز مارک Weipro	۵ عدد	
۷	انواع فیلتر های زیستی	رشته ای و هالوژن فلورستن - فلورست فشرده متال هالید	۵ عدد	
۸	آکواریوم	فوم های بیولوژیک - خرد های مرجان سنگهای گذازه ای - زغال اکتیو - سرامیک	۵ عدد	
۹	انواع فیلترها	شیشه ای با حجم ۲۰ لیتر فیلتر برقی	۵ عدد	
۱۰	آکتور	فیلتر سطلی - فیلتر چهار فصل - فیلتر اسفنجی	۵ عدد	
۱۱	استریل کننده فرا بنفش	فیلتر زیر شنی - فیلتر دیاتومی - فیلتر ریفوچیوم	۵ عدد	
۱۲	استریل کننده ازن	فیلتر بیولوژیک تر و خشک - کف گیر پروتئین	۵ عدد	
۱۳	کیت آمونیاک	موجود در بازار	۵ عدد	
۱۴	کیت نیترات	موجود در بازار	۵ عدد	
۱۵	کیت نیتریت	موجود در بازار	۵ عدد	
۱۶	کتاب	موجود در بازار	۵ عدد	

توجه: - ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	سال نشر	مترجم	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	آکواریوم و اطلس ماهی های آب شور	سید حامد موسوی و زینب مراد خانی	۱۳۸۸		تهران	نوآور
۲	ماهیگان آکواریومی دریا(آب شور)	حسین عطار شاکری	۱۳۸۱		تهران	نقش مهر

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	متراجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	راهنمای آشنایی با ماهیان زینتی آب شور	۱۳۸۰	افشین عادلی		تهران	صنم	
۲	آکواریوم ماهی های آب شور	۱۳۸۷	حسین عمامدی		تهران	آبزیان	

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

1. <http://sites.google.com/site/beautifulaquarium/downloads>
2. <http://www.instantocean.com>
3. www.iran-eng.com/showthread.php/24071
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.